

ÚČETNICTVÍ II

Dlouhodobý majetek

Obsah:

- charakteristika dlouhodobého majetku
- způsoby nabývání dlouhodobého majetku
- oceňování dlouhodobého majetku
- zálohy na pořízení dlouhodobého majetku
- pořízení DM na leasing
- metody odpisování
  - účetní odpisy
  - daňové odpisy
- způsoby vyřazení
- inventarizace dlouhodobého majetku
- dočasné snížení hodnoty DM

Charakteristika dlouhodobého majetku

- vyskytuje se v podniku po dobu **delší než jeden rok** – je využitelný pro současnou nebo uchovatelný pro další činnost podniku či slouží jako podklad nebo součást zdokonalovaných postupů (u DFM má ÚJ záměr a schopnost ho držet do splatnosti)
- **postupně se snižuje jeho hodnota** – vyjádřeno prostřednictvím oprávek (suma ročních odpisů)
- mají **určitou vyšší vstupní cenu**
  - ZoÚ (stanoví účetní jednotka)
  - ZoDzP (DHM = 80000,-)

Klasifikace dlouhodobého majetku

- Dlouhodobý nehmotný majetek
- Dlouhodobý hmotný majetek
- Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek

- Nehmotné výsledky vývoje (012) - vytvořeny vlastní činností k obchodování s nimi a nebo nabyty od jiných osob
- Software (013) - vytvořen vlastní činností k obchodování s ním a nebo nabyt od jiných osob
- Ostatní ocenitelná práva (014)
  - předměty průmyslového a obdobného vlastnictví
  - výsledky duševní tvůrčí činnosti a práva podle zvláštních právních předpisů

Dlouhodobý nehmotný majetek

- Goodwill (015)
  - kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy
  - goodwill se odpisuje rovnoměrně nejpozději do 60 měsíců od nabytí obchodního závodu do nákladů
  - záporný goodwill se odpisuje rovnoměrně nejpozději do 60 měsíců od nabytí obchodního závodu do výnosů
  - ÚJ může prodloužit dobu odpisování na 120 měsíců

Dlouhodobý nehmotný majetek

- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)
  - povolenky na emise skleníkových plynů a povolenky na emise způsobené letectvím - bez ohledu na výši ocenění
  - preferenční limity množství mléka, individuální produkční kvóty a individuální limit prémiových práv - bez ohledu na výši ocenění

Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- Stavby (021) – bez ohledu na cenu a dobu použitelnosti
  - stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla
  - právo stavby, pokud není záměrem účetní jednotky realizovat stavbu vyhovující právu stavby, a proto není vykazováno jako součást ocenění stavby nebo jako součást ocenění v rámci položky „C.I. Zásoby“
  - otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť
  - technické rekultivace, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
  - byty a nebytové prostory vymezené jako jednotky

Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- Hmotné movité věci a jejich soubory (022)
  - předměty z drahých kovů bez ohledu na výši ocenění,
  - samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou

Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- Pěstitelské celky trvalých porostů (025)
  - ovocné stromy nebo ovocné keře na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 hektaru - nejméně 90 stromů nebo 1000 keřů na 1hektar,
  - trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí
- Dospělá zvířata a jejich skupiny (026) s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou

Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)
  - ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části koupené nebo nabyté vkladem jako součást pozemku po 1. lednu 1997
  - umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné hmotné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy, popřípadě jejich soubory,
  - věcná břemena k pozemku a stavbě s výjimkou užívacího práva, pokud nejsou vykazována jako součást ocenění stavby či zásob

Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný

- Oceňovací rozdíl k nabytému majetku (097)
  - kladný (aktivní) nebo záporný (pasivní) rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví účetní jednotky prodávající, vkládající, zanikající nebo rozdělované odštěpením sníženým o převzaté dluhy
  - aktivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku se odpisuje rovnoměrně 180 měsíců od nabytí obchodního závodu do nákladů
  - pasivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku se odpisuje rovnoměrně 180 měsíců od nabytí obchodního závodu do výnosů

Dlouhodobý hmotný majetek - neodpisovaný

- Pozemky (031) - bez ohledu na cenu, nejsou-li zbožím (**v účetnictví je nutno odděleně evidovat pozemek a stavbu**)
- Umělecká díla a sbírky (032) – nejsou-li nedílnou součástí stavby (freska) nebo jedná-li se o finanční investici

Tyto položky se neodpisují, protože jejich hodnota neklesá, ale naopak spíše roste

Prvotní a následné ocenění DM

Aktivum	Hodnota při pořízení	Hodnota k rozvahovému dni
Dlouhodobý nehmotný majetek	pořizovací cena nebo reprodukční pořizovací cena nebo vlastní náklady	zůstatková cena, nebo nižší z hodnot (zůstatková cena vs. tržní cena)
Dlouhodobý hmotný majetek - odpisovaný	pořizovací cena nebo reprodukční pořizovací cena nebo vlastní náklady	zůstatková cena, nebo nižší z hodnot (zůstatková cena vs. tržní cena)
Dlouhodobý hmotný majetek - neodpisovaný	pořizovací cena nebo reprodukční pořizovací cena nebo vlastní náklady	nižší z hodnot (pořizovací cena a reprodukční cena a vlastní náklady vs. tržní hodnota)
Podíly - rozhodující vliv	pořizovací cena	ocenění metodou ekvivalence (účetní zachycení - rozvahově)
Podíly - podstatný vliv	pořizovací cena	ocenění metodou ekvivalence (účetní zachycení - rozvahově)
Realizovatelné cenné papíry	pořizovací cena nebo reprodukční pořizovací cena	reálná hodnota (účetní zachycení - rozvahově)

Způsoby pořízení DM

- koupě
- vytvoření vlastní činnosti
- nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti
- bezúplatným převodem (darováním)
- vkladem dlouhodobého majetku od jiné osoby
- převodem podle právních předpisů
- převodem z osobního užívání do podnikání.

Ocenění DHM a DNM

- Pořizovací cena – nákup
- Vlastní náklady – vlastní výroba
- Reprodukční pořizovací cena
  - darování
  - vklad
  - majetek vytvoření vlastní činností, u něhož nelze zjistit vlastní náklady
  - majetek nově nalezený, dosud nezahrnutý v účetnictví (inventarizační přebytek)

Vedlejší pořizovací náklady u DHM a DNM obsahují např.

- Náklady na geologické, geodetické a projektové práce
- Clo, dopravu, provizi
- Montáž
- Úroky z úvěru (do doby uvedení do užívání)
- Náklady na přeložky inženýrských sítí
- DPH u neplátce

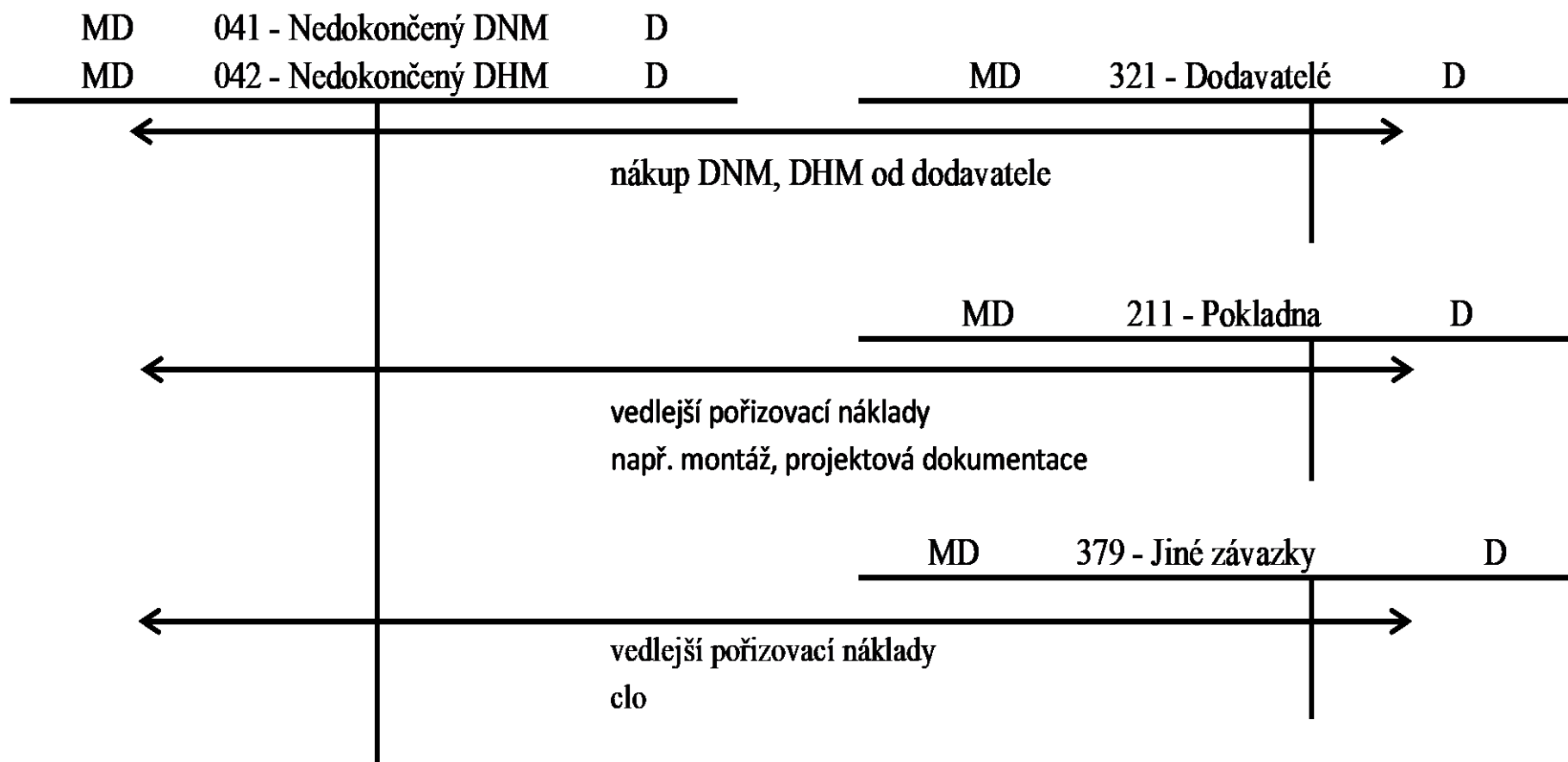
Vedlejší pořizovací náklady u DHM a DNM nejsou např.

- Náklady na opravu a údržbu
- Kurzové rozdíly
- Smluvní pokuty a penále
- Nájemné na stavební pozemek
- Náklady na školení zaměstnanců
- Náklady za navezené zásoby
- Daň z převodu nemovitostí

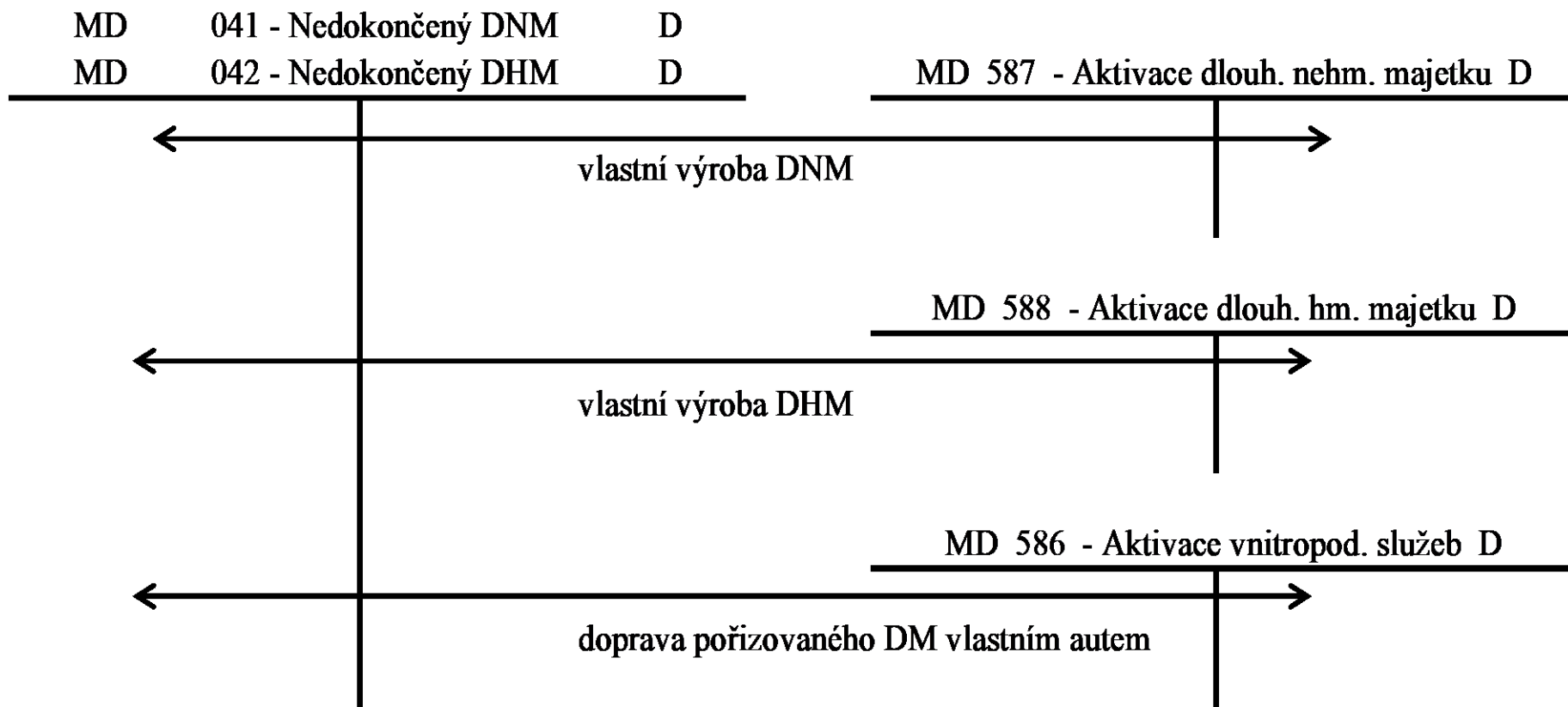
Vedlejší pořizovací náklady u DNM nejsou např.

- Znalecké posudky
- Průzkum trhu
- Plány rozvoje
- Návrhy propagačních a reklamních akcí
- Certifikace systému jakosti
- Software, bez něhož nemůže jiný DHM být provozován

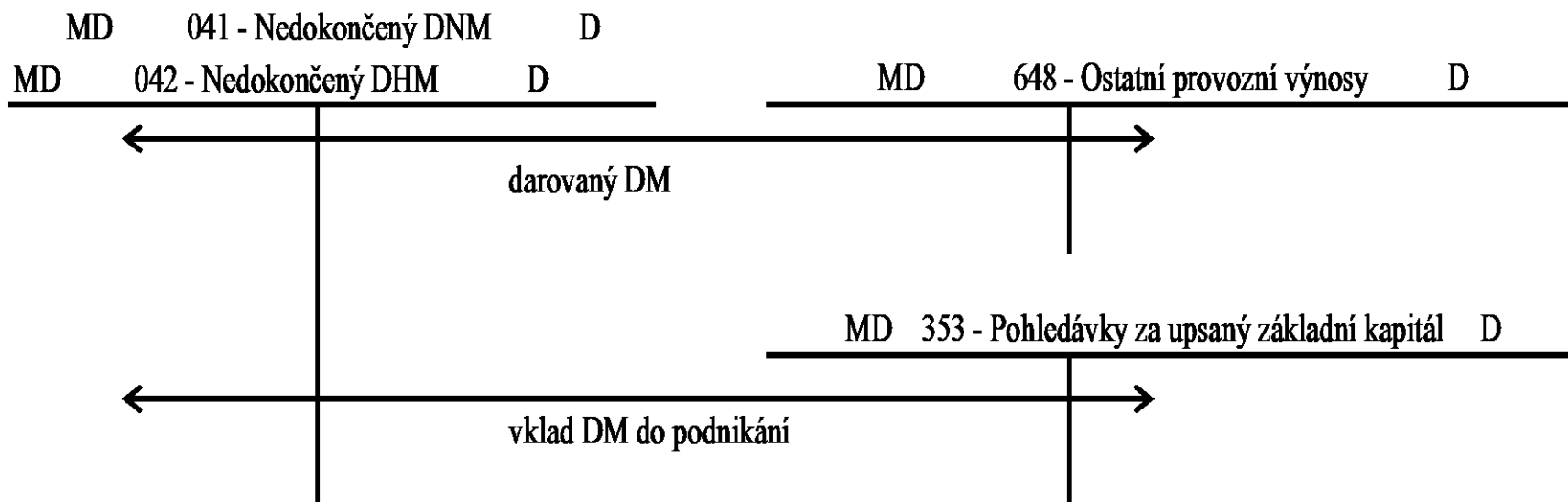
Pořízení DM dodavatelsky

Pořízení DM ve vlastní režii

Ostatní způsoby pořízení DM

Uvedení majetku do užívání

- dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání (způsobilost k provozu)
- obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení

Uvedení DNM a DHM do užívání

MD 01.- Příslušný účet DNM D

MD 02.- Příslušný účet DHM D

MD 03.- Příslušný účet DHM D

MD 041 - Nedokončený DNM D

MD 042 - Nedokončený DHM D

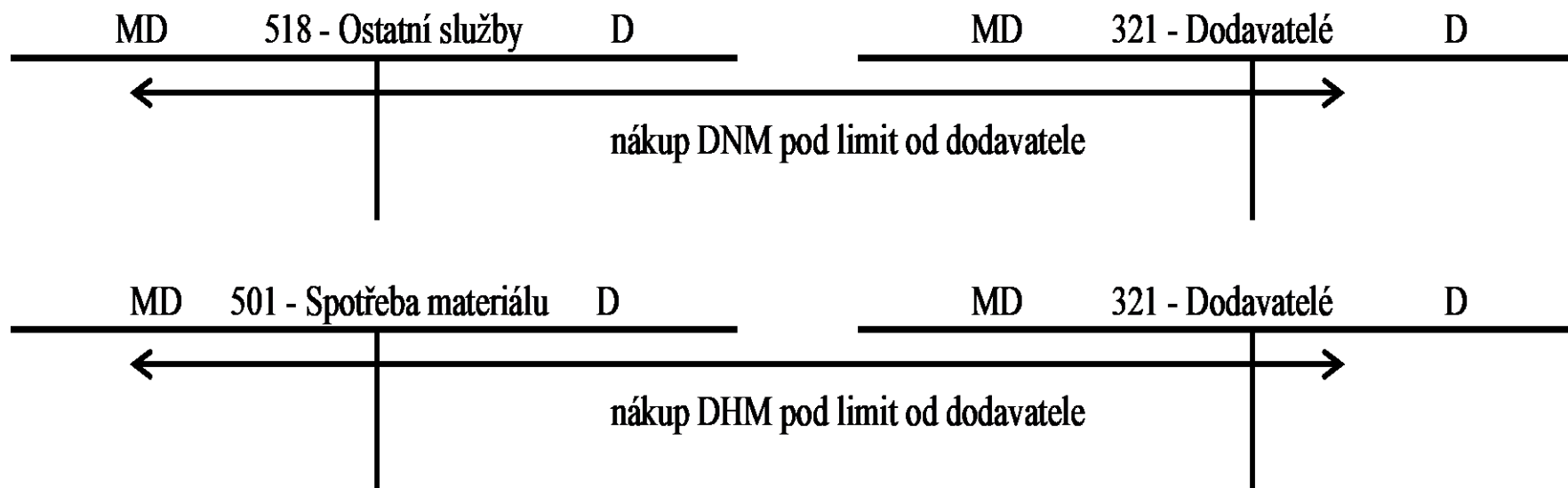
← uvedení DNM, DHM do užívání →

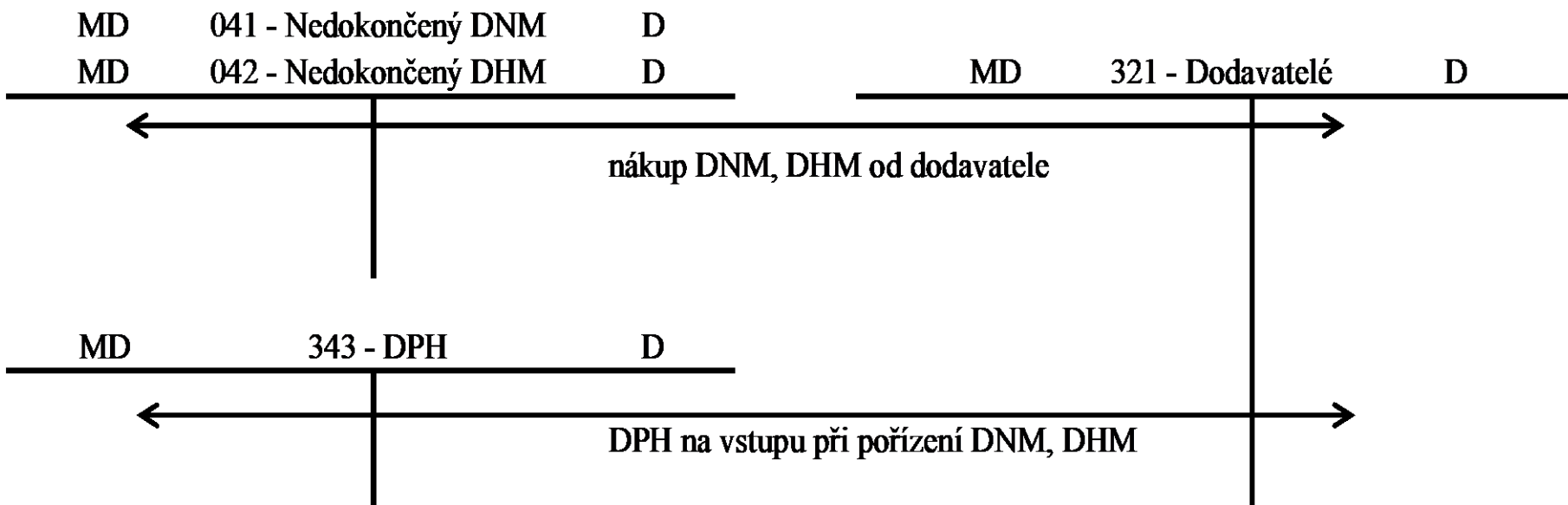
Pořízení drobného DNM a DHM

- Jestliže, pořizovaný DM majetek nedosáhne požadované minimální hranice, je možné ho účtovat buď jako:
  - drobný DHM či DNM (zpravidla na účty 019 a 029)
  - rovnou do spotřeby na příslušné nákladové účty

Pořízení drobného DNM a DHM

Pořízení DNM a DHM a DPH

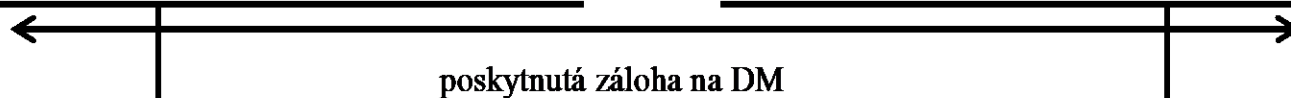
Pořízení DNM a DHM a zálohy

MD 051 - Poskytnuté zálohy na DNM D

MD 052 - Poskytnuté zálohy na DHM D

MD 053 - Poskytnuté zálohy na DFM D

MD 221 - Bankovní účty D

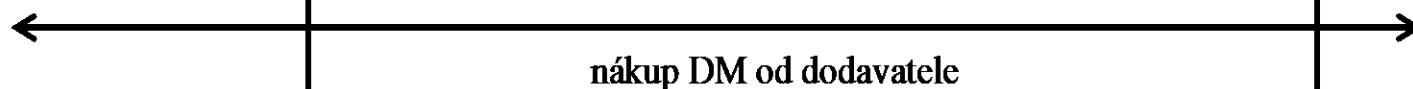

MD 321 - Dovavatelé D

MD 041 - Nedokončený DNM D

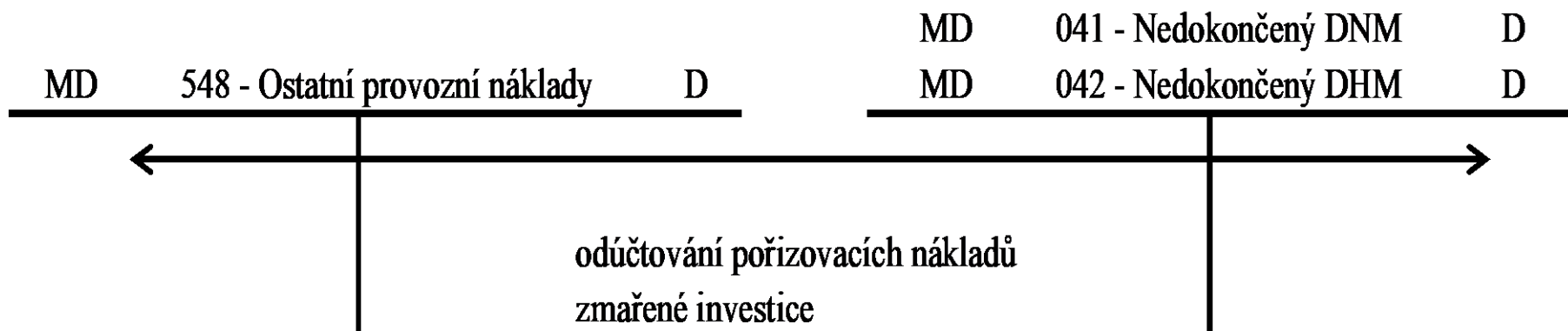
MD 042 - Nedokončený DHM D

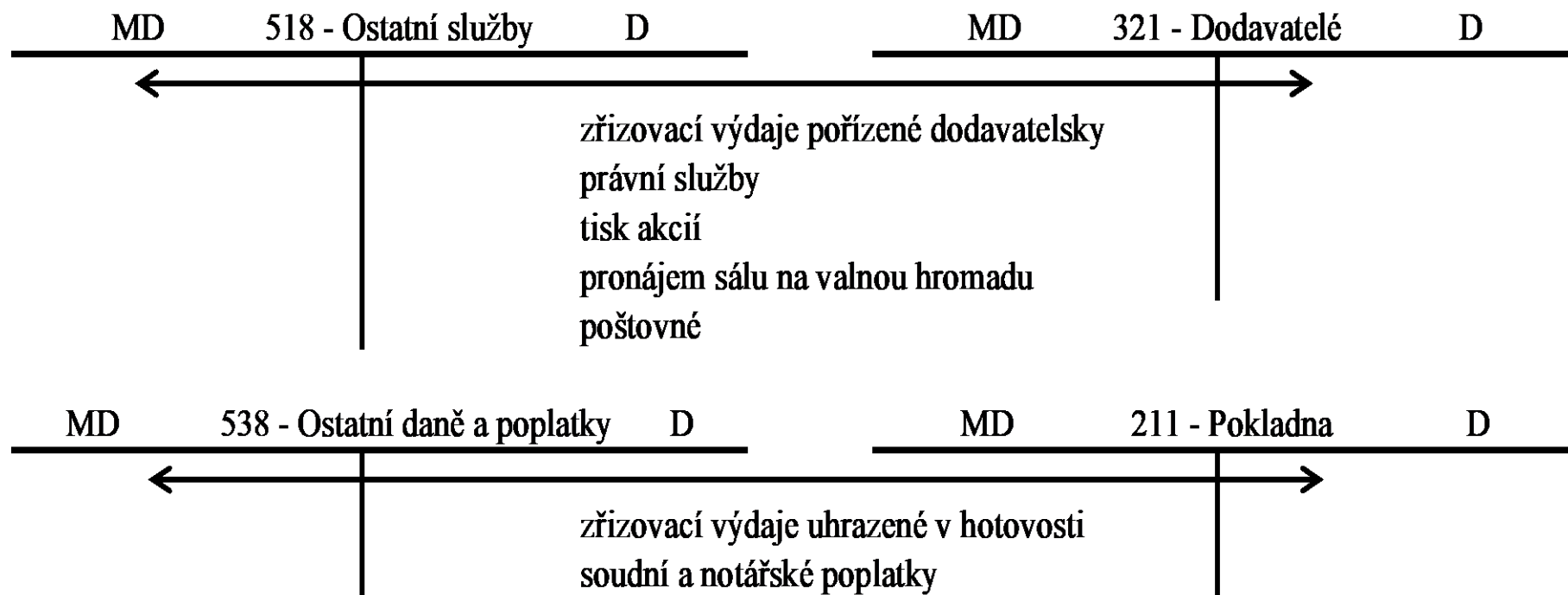
DM není dokončen

- Majetek nemá stanovené funkce či nebyly splněny povinnosti stanovených právními předpisy pro jeho užívání => **majetek není způsobilý k provozu**
- Jedná se o zmařenou investici
- Prostředky doposud vynaložené na pořízení DM musí být přeúčtovány do provozních nákladů
- Zpravidla daňově uznatelný náklad (pokud ke zmaření investice nedošlo z důvodu nedostatku financí)

DM není dokončen

Zaúčtování zřizovacích výdajů

Technické zhodnocení DM

- zásahy do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek
  - změnu jeho účelu nebo technických parametrů (rekonstrukce)
  - rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku (modernizace)
  - nástavby, přístavby a stavební úpravy (přestavby, vestavby, podstatné změny vnitřního zařízení a vnějšího vzhledu stavby)
- za technické zhodnocení nelze nikdy považovat opravy

Technické zhodnocení DM (2)

- vynaložené náklady v úhrnu za účetní období dosáhnou ocenění určeného účetní jednotkou (ZoDzP = 80 000,-) pro vykazování jednotlivého dlouhodobého majetku = **zvýšení hodnoty DM**
- náklady vynaloženými na technické zhodnocení = souhrn nákladů na dokončené zásahy do jednotlivého dlouhodobého majetku za účetní období
- technické zhodnocení původně drobného DM (zaúčtovaného v nákladech) se považuje za **samostatný DM**

Technické zhodnocení DM (3)

- pokud došlo k technickému zhodnocení, zaúčtuje se na stejný účet, na jakém je evidovaný zhodnocovaný majetek
- technické zhodnocení je možné provádět i na najatém majetku – **nutný písemný souhlas vlastníka DM**
- technické zhodnocení odpisované nájemcem nebo pachtýřem se účtuje na účtu, na kterém se účtuje pronajatý nebo propachtovaný majetek, a v případě finančního leasingu na účtu, na kterém se bude účtovat majetek převzatý nájemcem nebo pachtýřem do vlastnictví

Technické zhodnocení DM nad limit

MD 041 - Nedokončený DNM D

MD 042 - Nedokončený DHM D

MD 321 - Dodavatelé D

nákup DNM, DHM od dodavatele

MD 01.- Příslušný účet DNM D

MD 02.- Příslušný účet DHM D

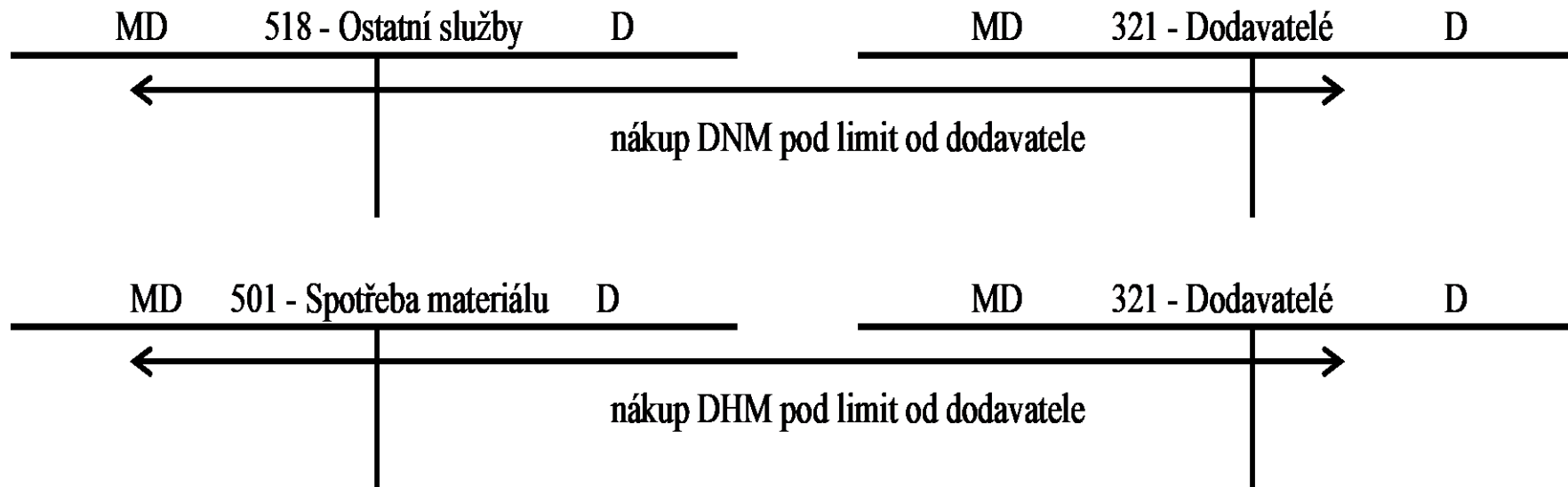
MD 041 - Nedokončený DNM D

MD 042 - Nedokončený DHM D

uvedení DNM, DHM do užívání

Technické zhodnocení DM pod limit

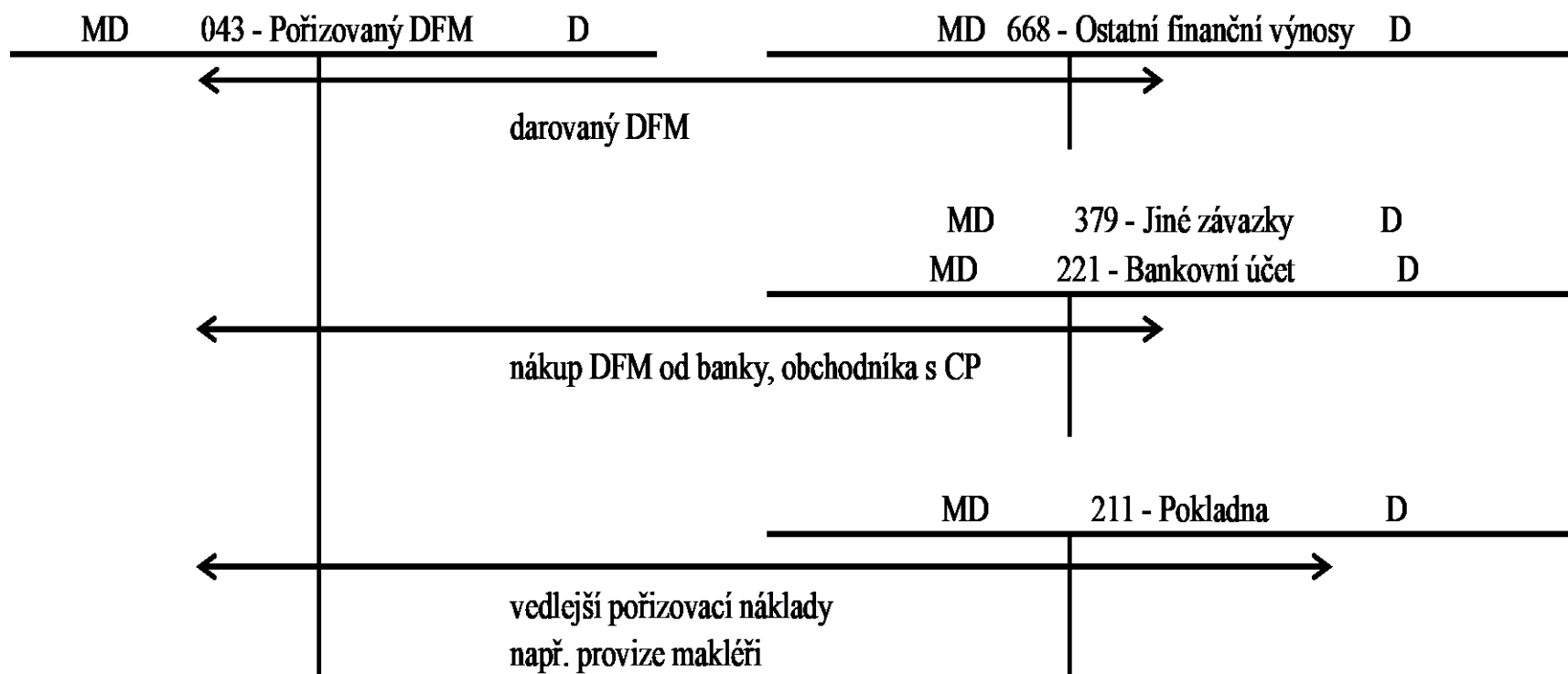
Dlouhodobý finanční majetek

- Podíly v ovládaných a řízených osobách (061) – více jak 50% podíl
- Podíly účetních jednotkách pod podstatným vlivem (062) – podíl 20 – 50 %
- Realizovatelné cenné papíry a podíly (063) – podíl méně než 20 %
- Dlužné cenné papíry držené do splatnosti (065) – např. dlouhodobé dluhopisy, směnky
- Zápůjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem (066)
- Ostatní zápůjčky a úvěry (067)
- Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)

Ocenění DFM

- Pořizovací cena – nákup
- Vedlejší náklady související s pořízením = poplatky makléřům, burzám, poradcům
- Vedlejší náklady neobsahují:
  - úroky z úvěrů na pořízení CP
  - náklady spojené s držbou CP
- Při úbytku se CP oceňují metodou FIFO či váženým aritmetickým průměrem

Pořízení dlouhodobého finančního majetku

Uvedení DFM do užívání

MD 061 - Podíly v ovládaných osobách D

MD 062 - Podíly v ÚJ pod podstatným vlivem D

MD 063 - Ostatní dlouhodobé CP a podíly D

MD 065 - Dlužné CP držené do splatnosti D

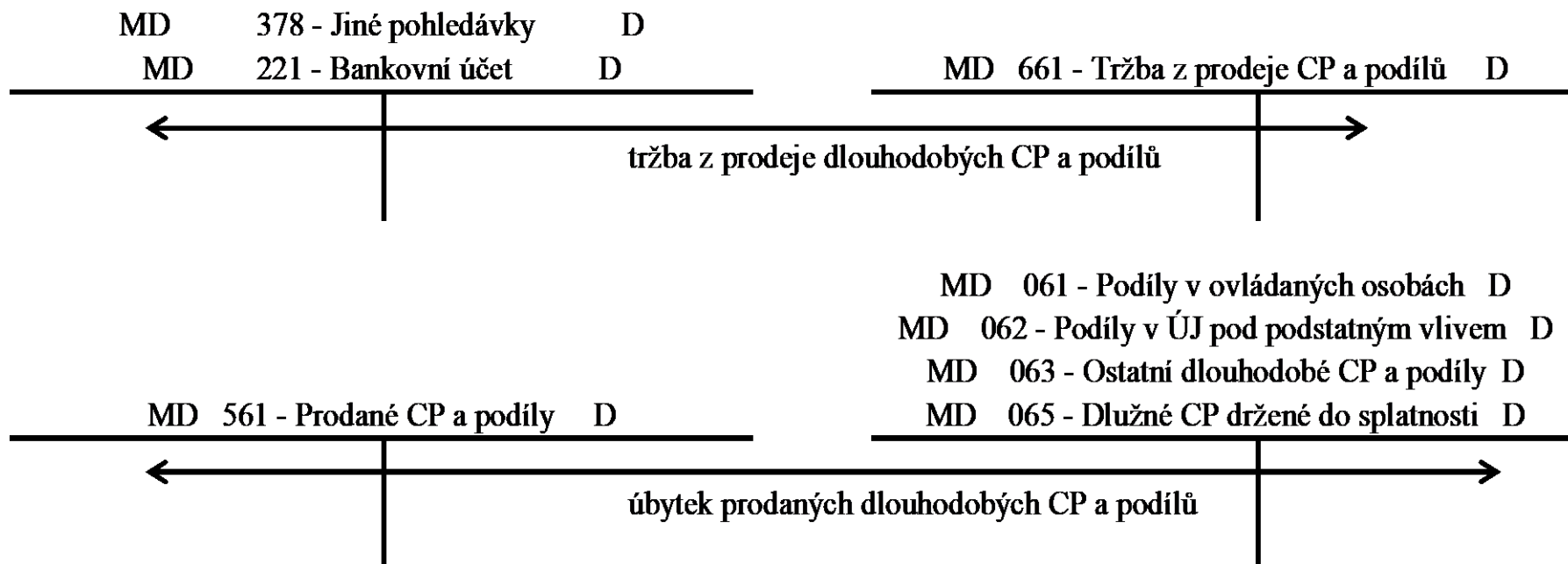
MD 043 - Pořizovaný DFM D

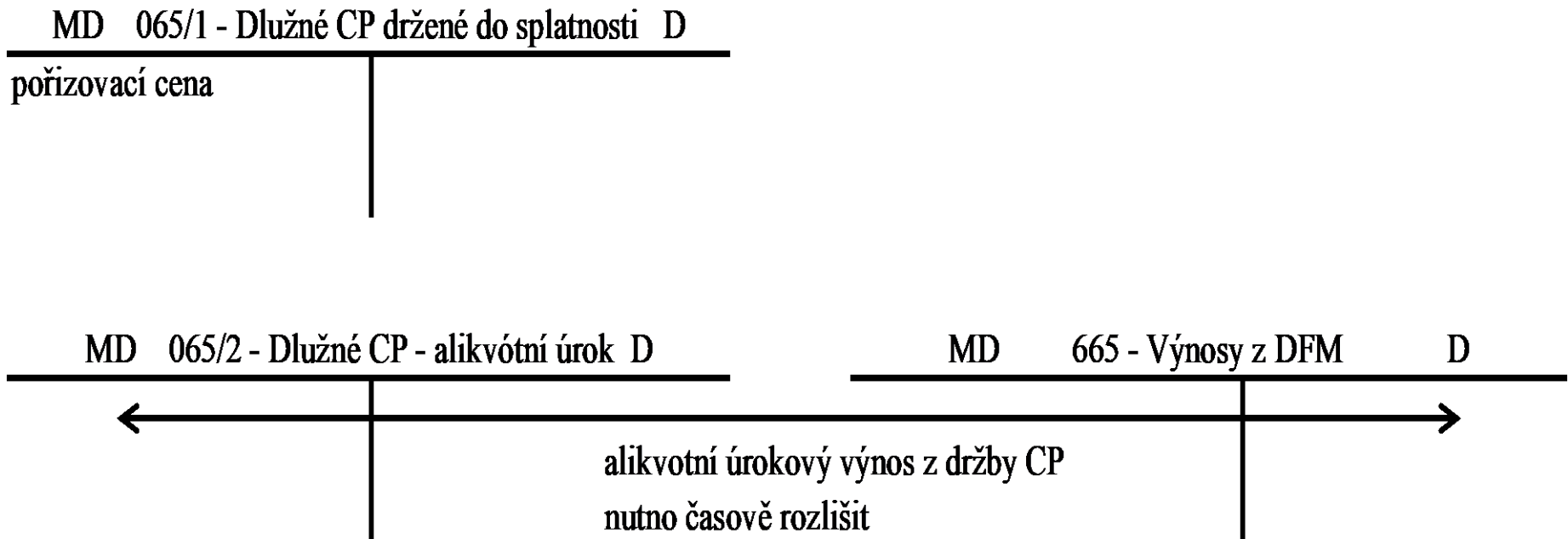
uvedení DFM do užívání

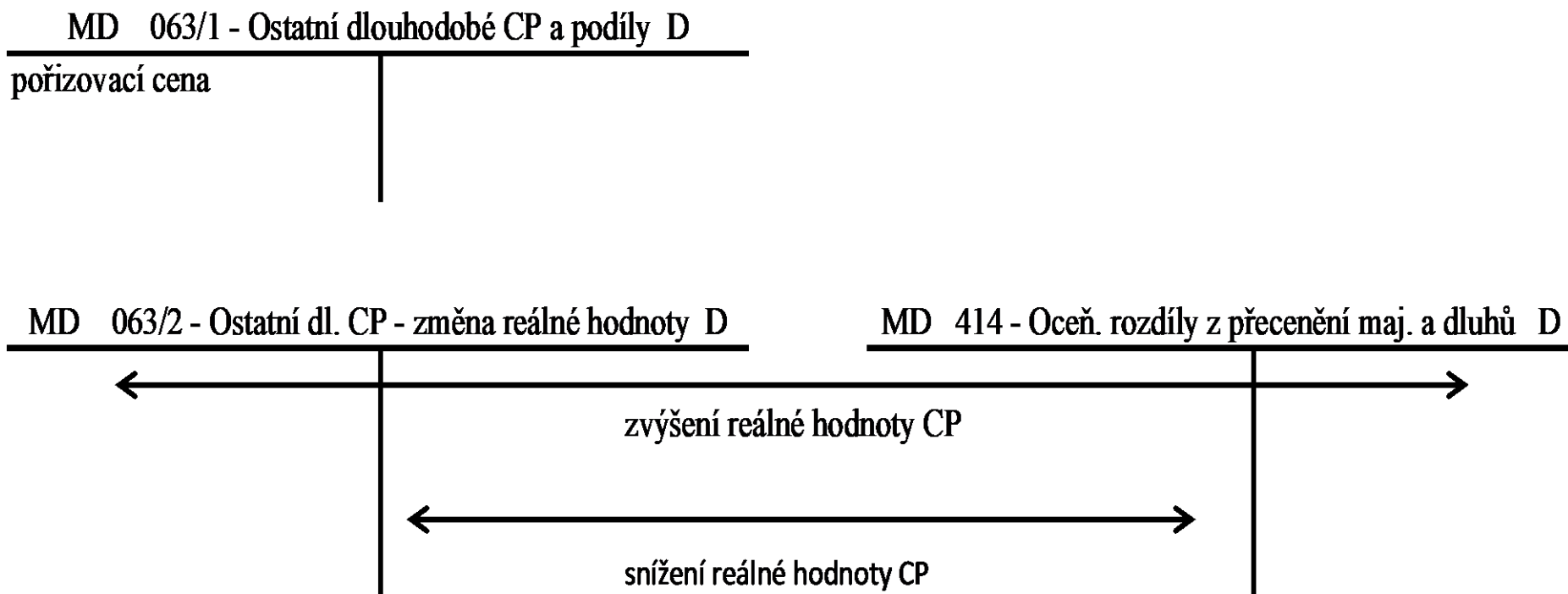
Prodej dlouhodobého finančního majetku

Ocenění DFM na konci roku – dlužný cenný papír držený do splatnosti

Ocenění DFM na konci roku – realizovatelný cenný papír

Analytické účty DM

- podle jednotlivých druhů
- podle požadavků právních předpisů
- podle způsobů ocenění

Evidence DM

- Při pořízení DM musí být každému majetku vytvořena inventární karta
- Inventární karta obsahuje údaje, které poskytnou základní charakteristiky evidovaného DM
- U odpisovaného majetku je součástí inventární karty je i odpisový plán

PROTOKOL O VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Účetní jednotka: _____ Číslo dokladu: _____

Výr. číslo: _____ Inv. číslo: _____ Datum: _____

Název vyřazovaného majetku: _____

Typ: _____ Technický stav: _____

Důvod vyřazení: _____

Pořizovací cena: _____

	Účetní	Daňová
Kumulativní odpisy		
Zůstatková cena	- Kč	- Kč
Zisk/ztráta z vyřaz.	- Kč	- Kč

Náklady na likvidaci: _____ Prodejní cena: _____

Vystavil dne: _____

Zaúčtoval: _____

Schválil: _____

INVENTÁRNÍ KARTA DLOUHODOBÉHO HNOTNÉHO MAJETKU

Firma (razítko)			Účet	
			Inventární číslo	
Datum	Číslo dokladu	Přiděleno útvaru	Znak jednotného řízení	
			Název majetku	
Způsob odpisování			Technologický znak	
Odpisová skupina			Typ	
Odpisová sazba (koeficient)			Výrobní číslo	
Rok původního pořízení			Rok výroby	
Datum zařazení do majetku			Výrobce	
Datum úplného odepsání			Země původu	
Způsob pořízení			Počet strojních pracovních míst	
Vstupní cena			Přemisitelnost	
Způsob využití				
Odvětví			Technické parametry	hmotnost v kg
Převažující obor výroby				rozměry - délka v cm
Dodavatel				- šířka v cm
				- výška v cm
Technický stav				technický popis
Datum technického zhodnocení a KČ				příslušenství
Zatíženo zástavním právem: ano / ne				
V hodnotě Kč:				

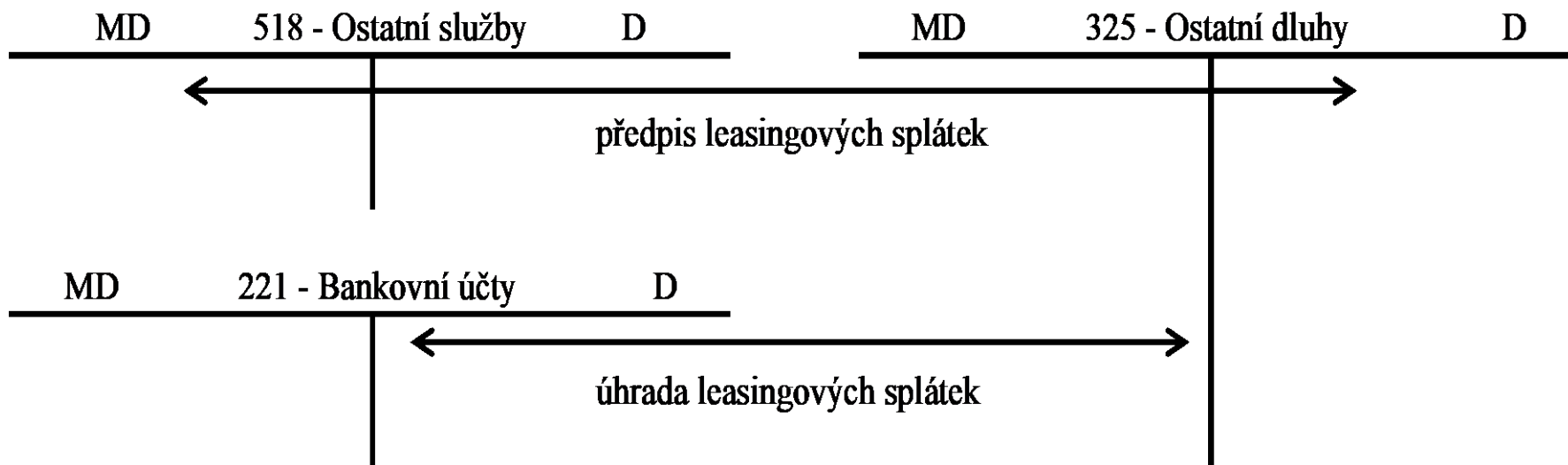
Leasing

- Zpravidla se jedná o třístranný právní vztah, kdy **pronajímatel** (leasingová společnost) nakupuje majetek (předmět leasingu) pro **nájemce** od **dodavatele** a **následně jej za úplatu pronajímá nájemci**
- **Provozní (operativní) leasing** – krátkodobý pronájem, kdy po jeho ukončení je majetek vrácen zpátky pronajímateli
- **Finanční leasing** – poskytnutí majetku za úplatu k používání, jestliže nájemce je oprávněn či povinen během používání nebo na konci leasingu nabýt vlastnické právo k danému majetku

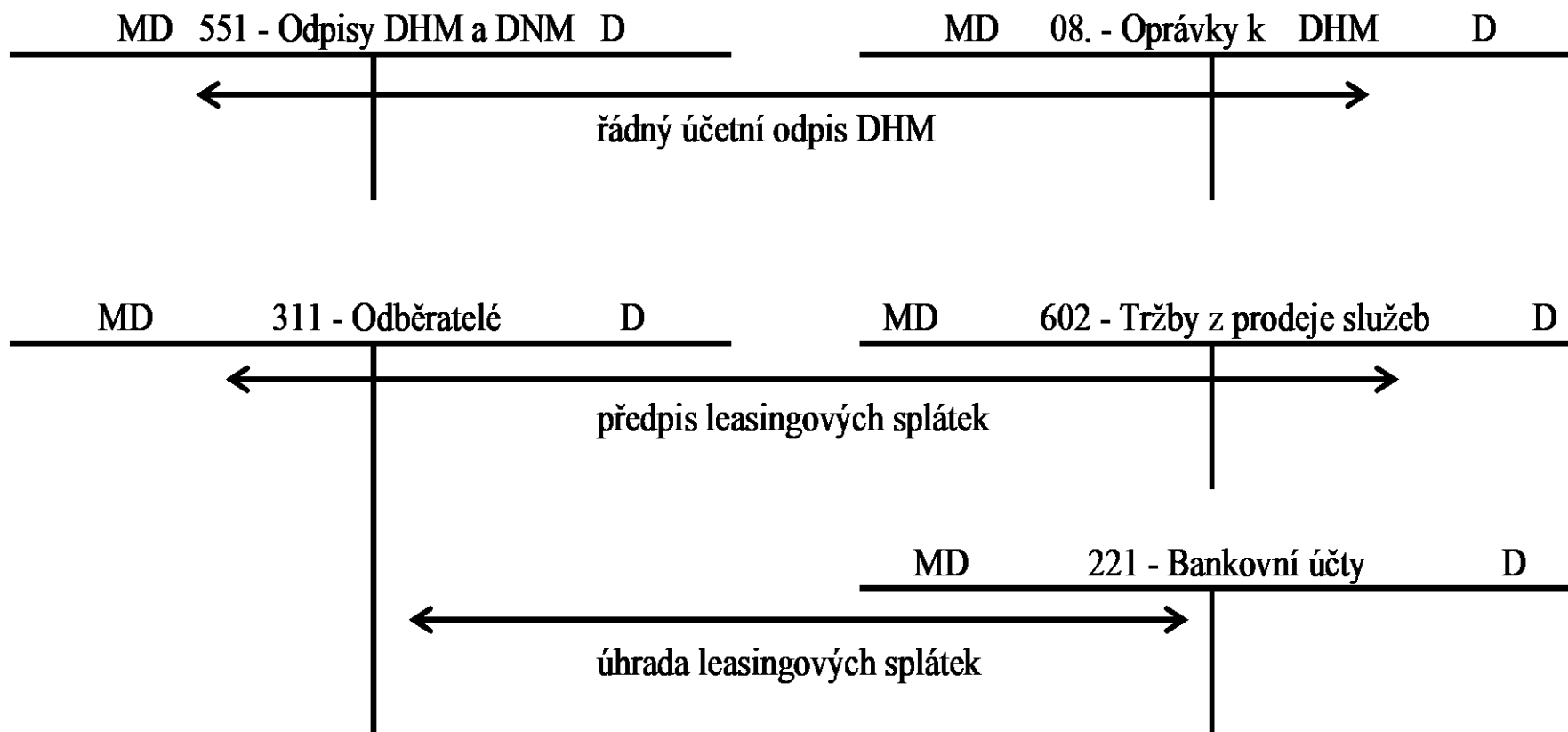
Finanční leasing

- Doba nájmu hmotného movitého majetku = **minimální doba odpisování dle zákona**
  - majetek v OS 2 až 6 lze dobu nájmu zkrátit o 6 měsíců (OS 1 = 36 měsíců, OS 2 = 54 měsíců, OS 3 = 114 měsíců atd.)
- **Kupní cena** po skončení pronájmu nesmí být vyšší než **zůstatková cena** (při rovnoměrném odepisování)
  - pokud není zcela odepsáno
- Po skončení pronájmu zahrne poplatník (FO) majetek do svého obchodního majetku
- Další podmínky (§24 odst. 5 a následující ZoDzP)
- Akontaci (první navýšenou splátku) je nutno časově rozlišit

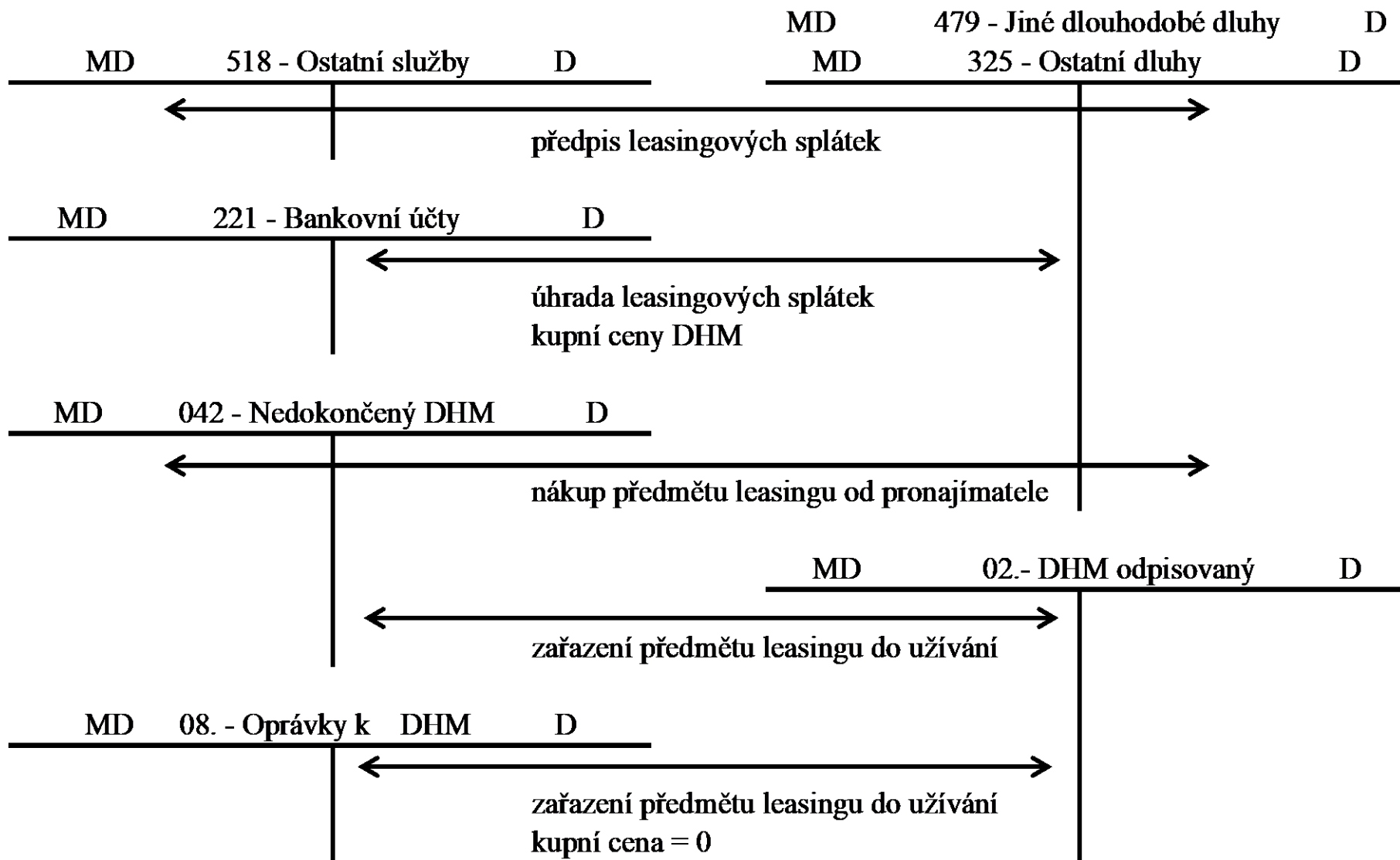
Provozní leasing u nájemce

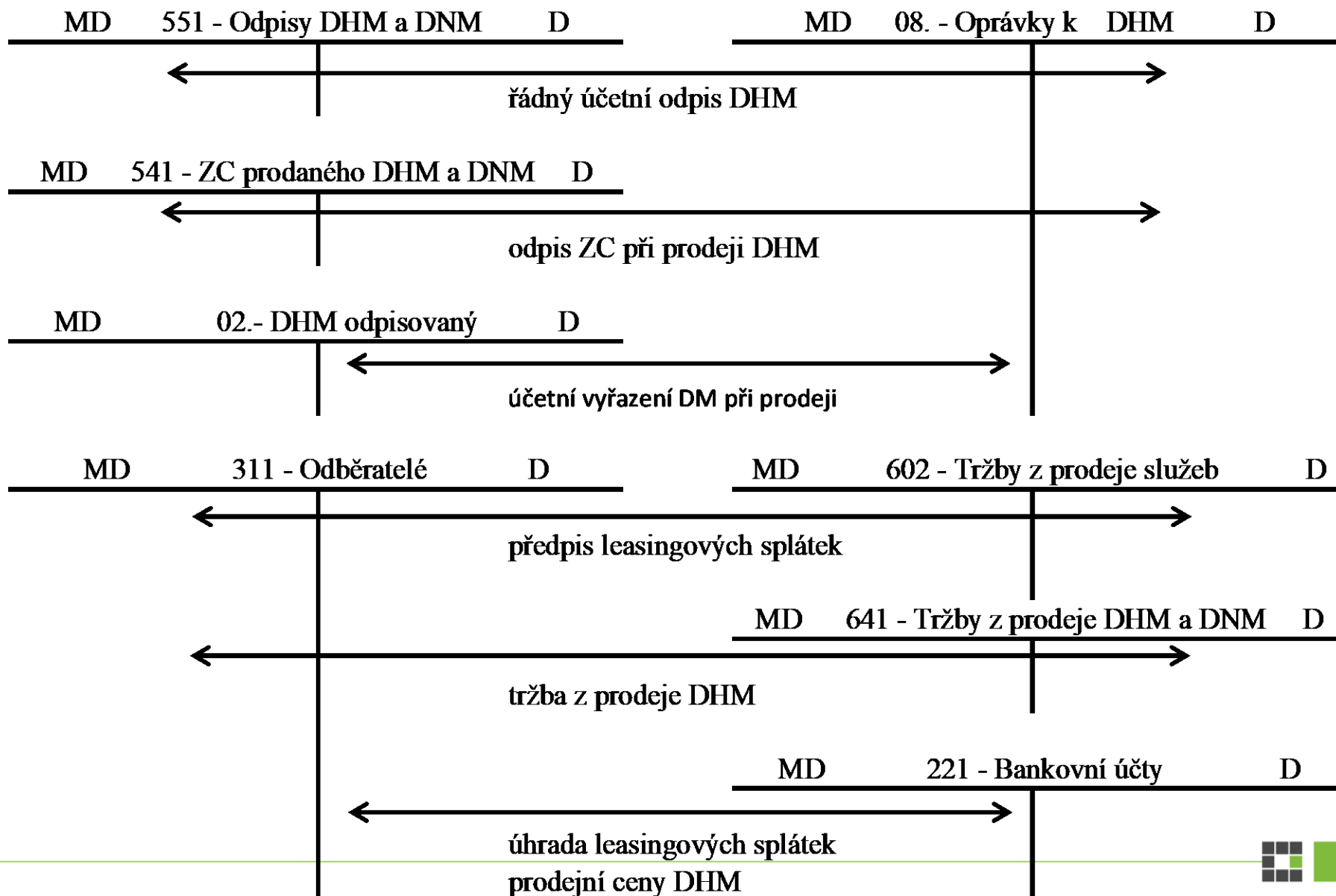
Provozní leasing u pronajímatele

Finanční leasing u nájemce

Finanční leasing u pronajímatele

Odpisování

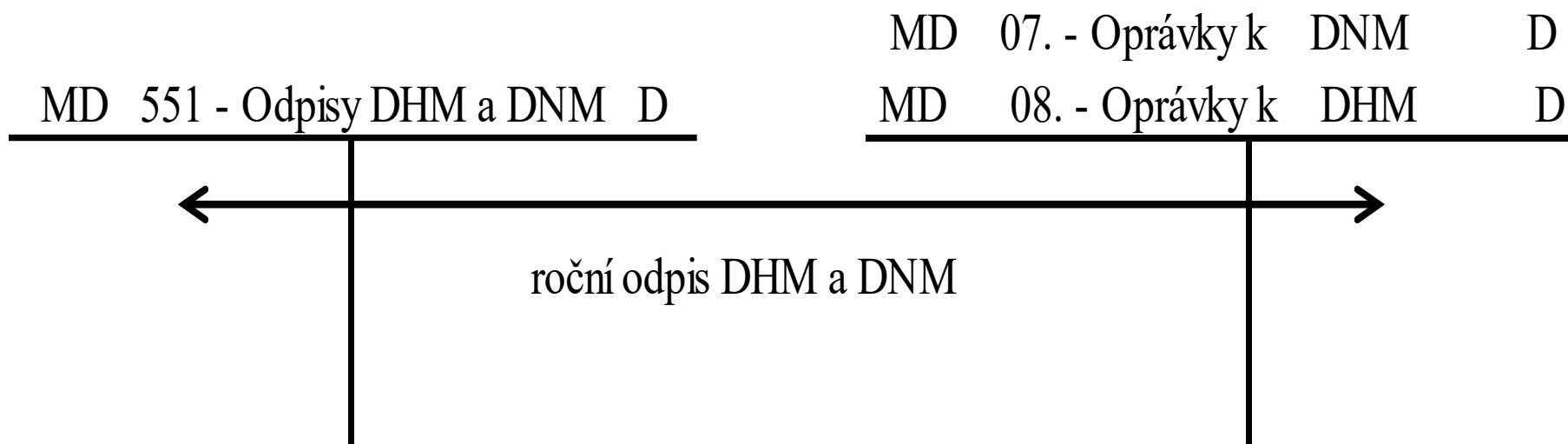
- Vyjadřuje postupné snižování hodnoty majetku vlivem **fyzického opotřebení** či **morálního zastarání** (plynutí času, zastarání v důsledku změn technologií či poptávky po produktech)
- Stává se součástí nákladů účetní jednotky
- Slouží k postupného vytváření zdrojů na obnovu majetku – je součástí prodejní ceny výrobků
- Nelze odepsat více než činní vstupní cena odpisovaného majetku
- Odpisy lze účtovat měsíčně či ročně

Majetek vyloučený z odpisování:

- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy
- nedokončeny dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání
- finanční majetek
- zásoby
- najatý, propachtovaný či vypůjčený DNM či DHM (odpisuje vlastník)
- pohledávky
- preferenční limity, které nelze odpisovat dle času či výkonů a povolenky na emise
- pozemky (mimo staveb, pěstitelských celků, které jsou součástí pozemku)

Zaúčtování účetních odpisů

Výše odpisu je závislá na:

- výši vstupní hodnoty k odpisování (amortizaci)
- odhadnuté době použitelnosti aktiva
- způsobu stanovení výše odpisů v jednotlivých letech

Odpisovat lze pouze tu část hodnoty aktiva, která přinese užitek v průběhu používání tohoto aktiva z odpisování je potřeba vyloučit **zbytkovou hodnotu** = očekávaný užitek na konci doby užívání aktiva (např. prodejní cena)

Metody odpisování

- Daňové
  - hmotného majetku
  - nehmotného majetku (od roku 2021 zrušeny – lze aplikovat i na majetek pořízený v roce 2020 – použijí se účetní odpisy)
- Účetní
  - odpisování dlouhodobého majetku, který není hmotným či nehmotným majetkem dle ZDP
  - např. časové, výkonové, metoda sumace čísel, metoda DDB

Účetní odpisy

- **dle doby životnosti majetku** – podle ekonomické životnosti majetku
- **dle výkonů** v závislosti na výkonu daného majetku (např. dle počtu ujetých kilometrů, počtu vyrobených výrobků)
- **komponentní odpisování**

Účetní odpisy nelze přerušit

Účetní odpisy (2)

- **dle doby životnosti majetku**

- rovnoměrné odpisování

Roční odpis = Pořizovací cena / doba životnosti

- zrychlené odpisování

- metoda SYD = **metoda sumace čísel** - je založena na konstantní odpisové základně (vstupní cena) a snižujícím se procentu odpisování
- metoda DDB = **metoda dvojité lineární sazby** – je založena na konstantním procentu odpisování (procento DDB) a klesající odpisové základně)

Metoda SYD

$$\text{Roční odpis} = VC * n^* / \sum n_i$$

n^* počet let, po které bude ještě majetek odpisován

$\sum n_i$ součet čísel let odpisování = $k / 2 * (1 + k)$

k doba odpisování

Př. 3 roky odpisování $\sum n_i = 3/2 * (1+3) = 6$ (1+2+3 = 6)

$$RO_1 = VC * 3 / 6$$

$$RO_2 = VC * 2 / 6$$

$$RO_3 = VC * 1 / 6$$

Metoda DDB

$$\%_{\text{DDB}} = 100 \% / n * 2$$

n doba odpisování

$$\text{Roční odpis} = ZC (VC - v \text{ 1. roce}) * \%_{\text{DDB}}$$

$$\text{Př. doba odpisování 5 let } \%_{\text{DDB}} = 100 \% / 5 * 2 = 40\%$$

$$RO_1 = VC * 40 \%$$

$$RO_2 = ZC * 40 \%$$

$$RO_3 = ZC * 40 \%$$

$$RO_4 = ZC * 40 \%$$

$$RO_5 = ZC$$

■ Účetní odpisy (3)

dle výkonů

Roční odpis = Pořizovací cena * konkrétní roční
výkonnost / výkonnost za celou dobu životnosti

■ Účetní odpisy (4)

- **komponentní odpisování** = vyčlenění určitých částí majetku, u které:
  - je výše ocenění významná v poměru k výši ocenění celého majetku nebo souboru majetku
  - se její doba použitelnosti významně liší od zbylé části majetku nebo souboru majetku
- při prvním použití této metody odpisování majetku již používaného se na jednotlivé komponenty rozdělí celkové ocenění majetku a celková výše opravek a zároveň součet zůstatkových cen jednotlivých komponent nesmí být vyšší než celková zůstatková cena celého majetku
- pro účely výpočtu daně z příjmů se ke komponentní metodě nepřihlíží

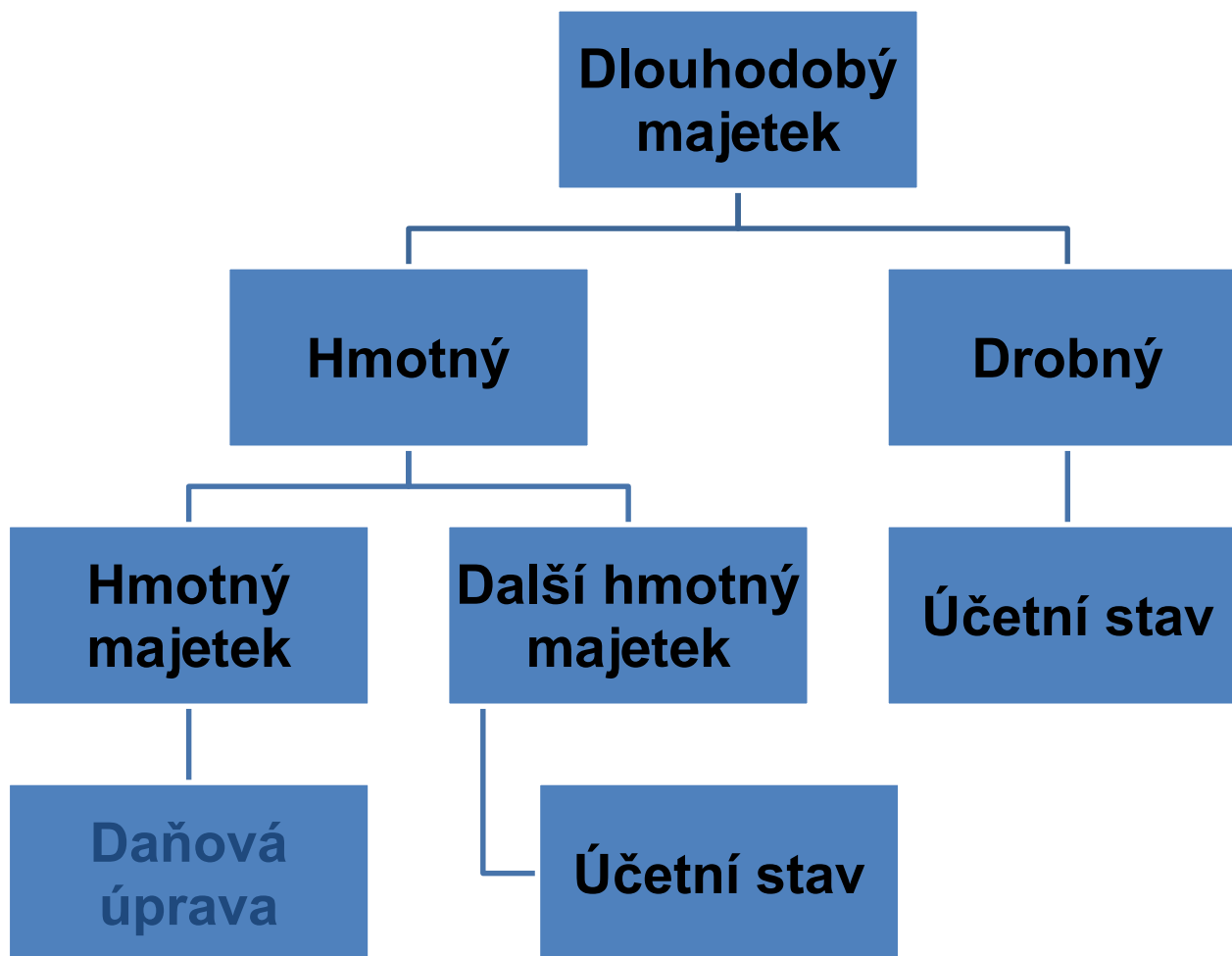
Komponentně lze odpisovat:

- stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla
- byty a nebytové prostory
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok.
- komponentami mohou být např.
  - trup letadla a jeho motory
  - plášť budovy, výtahy, střecha

Daňové odpisy

- Výpočet dle zákona o daních z příjmů
- Majetek je nutno zatřídit do příslušné odpisové skupiny
- Nutno rozhodnout se pro jednu metodu odpisování – nelze ji během odpisování měnit

Klasifikace dlouhodobého majetku dle zákona o daních z příjmů

Vstupní cena (§29)

- Pořizovací cena – úplatné pořízení (nákup)
- Vlastní náklady – vlastní výroba
- Hodnota nesplacené pohledávky – zabavení věřitelem
- Reprodukční pořizovací cena – ostatní případy
- Hodnota dle předpisu pro oceňování majetku – bezúplatné nabytí
- Zvýšená vstupní (zůstatková) cena – o hodnotu technického zhodnocení
- Přepočtená zahraniční cena – zahraniční vklady podniků apod.

Odpisovatel (§28)

Pouze jeden poplatník

- Má k HM vlastnické právo
- Organizační složka státu
- Státní příspěvková organizace
- Podílový fond
- Svěřenský fond
- Nástupnická obchodní korporace

Odpisovat lze v praxi:

- **vlastní majetek** – výběr jedné z metod daných zákonem
- **majetek ve spoluvlastnictví** - dle vlastnických práv se vstupní cena majetku jako celku rozdělí na poměrné části a z těchto částí jednotliví vlastníci odpisují DM
- **u pronajatého majetku** - mohou nastat dvě možnosti:
  - pronajatý majetek odpisuje vlastník a nájemce hradí vlastníkovu nájemné, které zahrnuje do nákladů
  - pronajatý majetek může na základě písemné smlouvy s vlastníkem majetku odpisovat po dobu trvání nájemní smlouvy nájemce

Odpisování hmotného majetku

- **Standardní**
  - rovnoměrný
  - zrychlený
- **Speciální**
  - časový (otvírky lomů, pískoven..)
  - výkonový (modely, formy)

Odpisové skupiny

Odpisová skupina	Druh dlouhodobého hmotného majetku	Počet let odepisování
1	Zvířata, laboratorní sklo, počítače, zemědělské stroje	3
2	Nákladní automobily, baterie a akumulátory, většina strojů a přístrojů, autobusy, letadla, osobní automobily, hudební nástroje, nábytek	5
3	Turbíny, klimatizační zařízení, lodě, výtahy	10
4	Oplocení, věže, stožáry, budovy z lehkých hmot, stavby elektráren, průmyslové komíny	20
5	Budovy a haly, byty a nebytové prostory, mosty, silnice, dálnice, vodní díla	30
6	Administrativní budovy, obchodní domy, hotely, školy, muzea, církevní stavby, historické památky	50

Výpočet daňových odpisů

Pro lineární odepisování:

$$\text{ODPIS} = \frac{\text{VSTUPNÍ CENA} * \text{ROČNÍ ODPISOVÁ SAZBA (ROS) V \%}{100}$$

Pro zrychlené odepisování:

$$\text{ODPIS 1 ROK} = \frac{\text{VSTUPNÍ CENA}}{\text{KOEFIČIENT V PRVNÍM ROCE ODEPISOVÁNÍ}}$$

Pro zrychlené odepisování:

$$\text{ODPIS DALŠÍ ROKY} = \frac{2 * (\text{ZŮSTATKOVÁ CENA})}{\text{KOEFIČIENT V DALŠÍCH LETECH ODEPISOVÁNÍ} - N}$$

N – doba odepisování v letech

Výpočet daňových odpisů (2)

- odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru
- účetní jednotka není povinna odpisovat
- účetní jednotka může odpisování i přerušit
- při dalším odpisování musí pokračovat způsobem, jako by odpisování nebylo přerušeno

Výše odpisů

- Majetek je evidován v majetku poplatníka k poslednímu dni zdaňovacího období = **odpis ve výši ročního odpisu**
- Majetek je evidován v majetku poplatníka na počátku příslušného zdaňovacího období a již není evidován k poslednímu dni tohoto období = **odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu**
- Majetek není evidován v majetku poplatníka ani na počátku příslušného zdaňovacího období ani k poslednímu dni tohoto období = **poplatník nemá nárok na uplatnění odpisů**

Rovnoměrné odpisování

Odpisová skupina	ROS v 1. roce odepisování	ROS v dalších letech odepisování	ROS pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zrychlené odpisování

Odpisová skupina	Koeficient v 1. roce odpisování	Koeficient v dalších letech odpisování	Koeficient pro zvýšenou zůstatkovou
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zvýšené odpisy v prvním roce odpisování

- Nově pořízený majetek
- Poplatník je prvním majitelem HM
- Zvýšení ROS či odpisu zrychleného o:
  - 20 % - stroje pro zemědělství a lesnictví
  - 15 % - zařízení pro čištění a úpravu vod
  - 10 % - ostatní majetek v OS 1-3
- Změní se ROS v dalších letech

Mimořádné odpisy (§ 30a)

- DHM pořízení od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2023
- První odpisovatel = nový majetek
- OS1 lze odepsat 100 % VC za 12 měsíců
- OS2 lze odepsat 100 % VC za 24 měsíců
  - prvních 12 měsíců 60 % VC
  - dalších 12 měsíců 40 % VC
- Odepisování zahájeno od měsíce následujícího po zařazení majetku do užívání
- Nelze je přerušit

Poloviční odpis (§26, odst. 7)

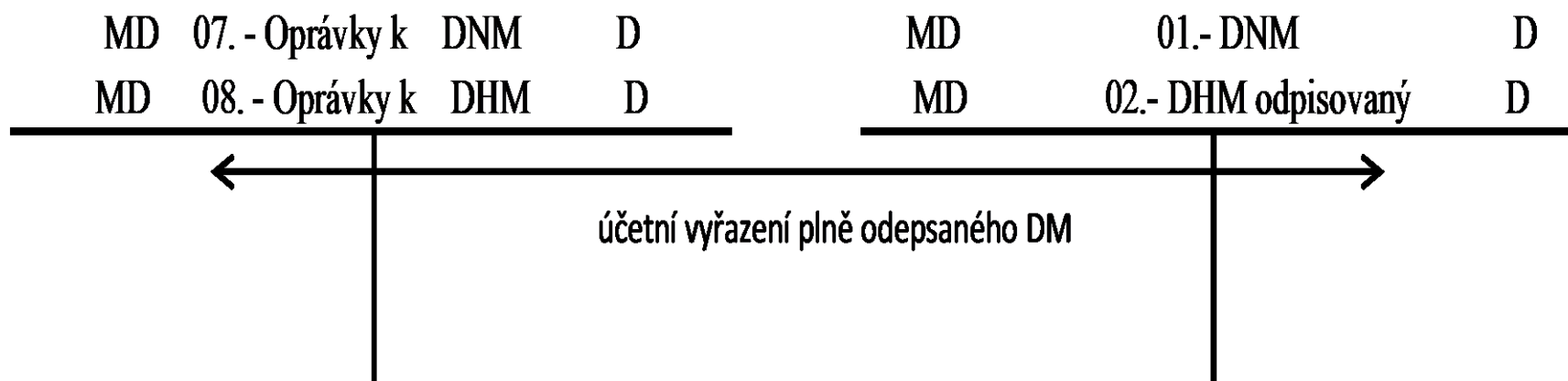
- Vyřazení DM v průběhu zdaňovacího období
- Převedení majetku na jiné PO či FO
- Ukončení nájmu či výpůjčky (odepisuje-li nájemce)
- Je-li zdaňovací období kratší než 12 měsíců

Důvody vyřazení DM

- Opotřebení
- Poškození
- Ztráta
- Prodej
- Darování
- Vklad do jiného podniku

Postup při vyřazení DM – plně odepsaný majetek

- Majetek je vyřazen v původní pořizovací ceně (účetní hodnotě k datu pořízení)

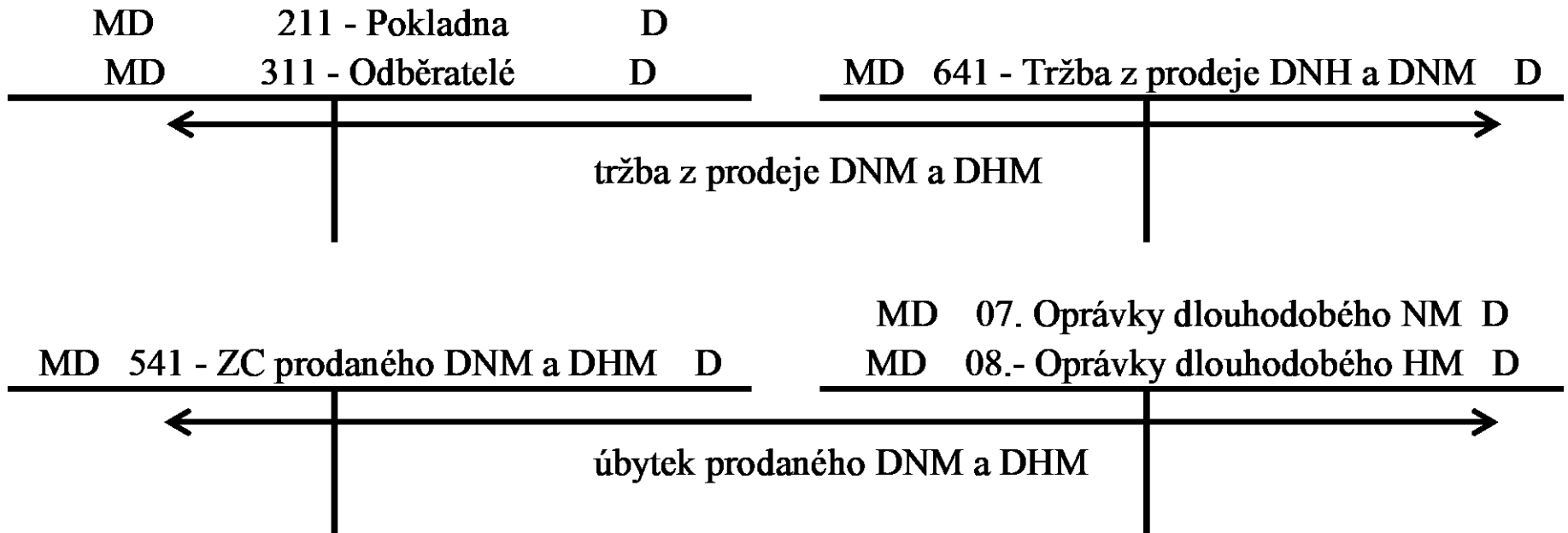

Dodatečný odpis zůstatkové ceny

- Opotřebení 551/07.,08.
- Poškození/ztráta 549/07.,08.
- Živelná pohroma 547/07.,08.
- Prodej 541/07.,08.
- Darování - ZC 543/07.,08.
  - DPH ze ZC 543/343
- Vklad do jiného podniku 367/07.,08.

Prodej DHM a DNM

Postup při vyřazení neodpisovaného DHM

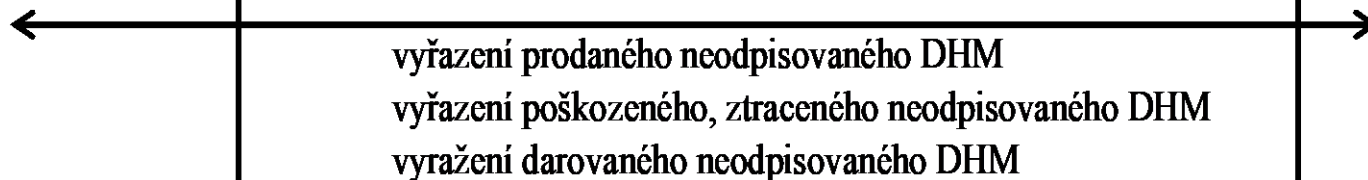
MD 541 - ZC prodaného DNM a DHM D

MD 547 - Mimořádné provozní náklady D

MD 549 - Manka a škody z provozní čin. D

MD 543 - Dary D

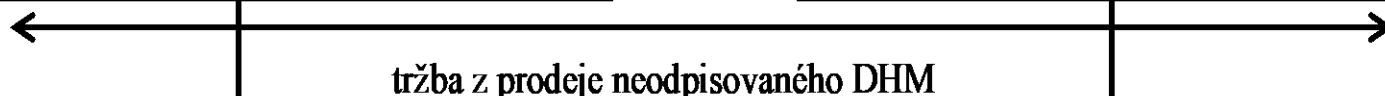
MD 03.- Příslušný účet DHM D

MD 211 - Pokladna D

MD 311 - Odběratelé D

MD 641 - Tržba z prodeje DNH a DNM D

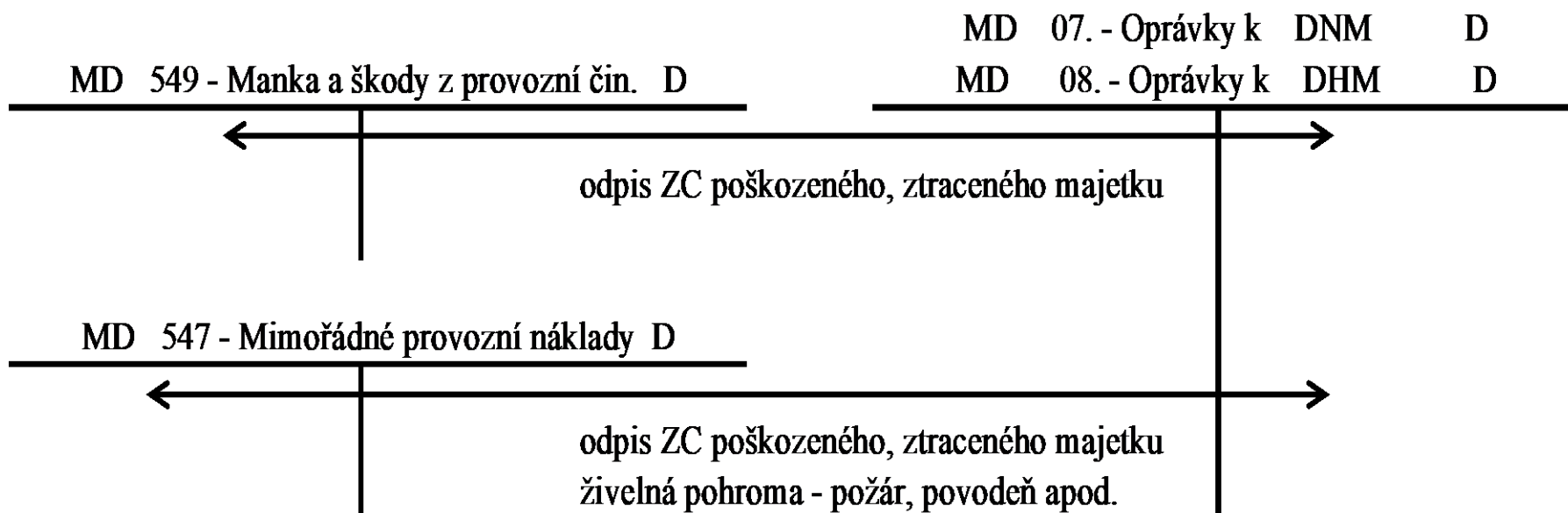
Inventarizace DM

- U DNM se provádí dokladová inventura
- U DHM se provádí fyzická a dokladová inventura
- Lze provádět inventuru nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem a končit ji nejpozději 2 měsíce po rozvahovém dni

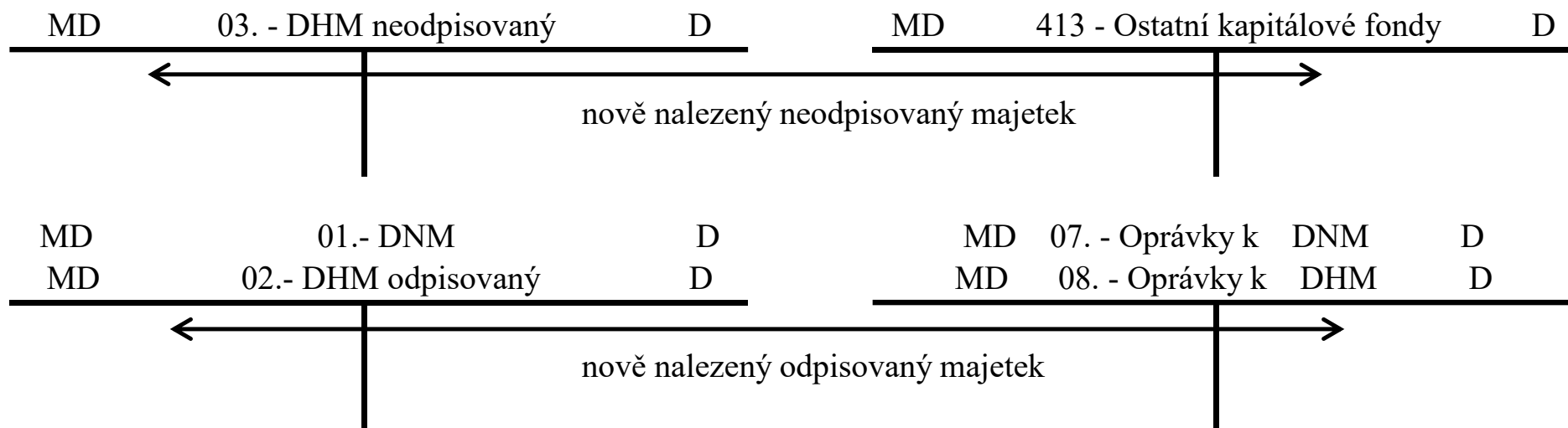
Inventarizační rozdíly

- = rozdíl mezi skutečným a účetním stavem
- **Manko** – skutečný stav je nižší než stav účetní
  - Manko nad normu – neodůvodněné manko
- **Přebytek** - skutečný stav je vyšší než stav účetní

Zaúčtování inventarizačních rozdílů DM

Nově nalezený DM v rámci inventarizace

Snížení hodnoty DM

- V rámci inventarizace DM se zkoumá, zda nedošlo ke snížení hodnoty DM, který má podnik ve svém vlastnictví
- **Porovnání dvou hodnot**

účetní hodnota X užitná hodnota

Snížení hodnoty DM (2)

Účetní hodnota	>	Užitná hodnota	tvorba opravné položky, odepsání trvale poškozeného DM
Účetní hodnota	=	Užitná hodnota	nedošlo k žádné změně hodnoty DM, tj. nevyvolá žádnou účetní operaci
Účetní hodnota	<	Užitná hodnota	hodnota DM nemůže být zvýšena, tj. nevyvolá žádnou účetní operaci

- **Užitná hodnota** je zpravidla vyjádřena jako čistá realizovatelná hodnota
- **Čistá realizovatelná hodnota** = odhadovaná prodejní cena (za běžných podmínek) snížení o předpokládaná náklady spojené s prodejem

Snížení hodnoty DM (3)

- Snížení hodnoty DM může být
  - **dočasné** – tvorba opravných položek
  - **trvalé** – odpis DM do nákladů
- Při každé následující inventarizaci je nutné prověřovat, zda trvají důvody pro tvorbu opravné položky
- Pokud tyto důvody pominuly je nutné danou opravnou položku zúčtovat

Použité účty

09 – Opravné položky k dlouhodobého majetku

091 – Opravná položka k DNM

092 – Opravná položka k DHM

093 – Opravná položka k nedokončenému DNM

094 – Opravná položka k nedokončenému DHM

095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a
závdavkům na DM

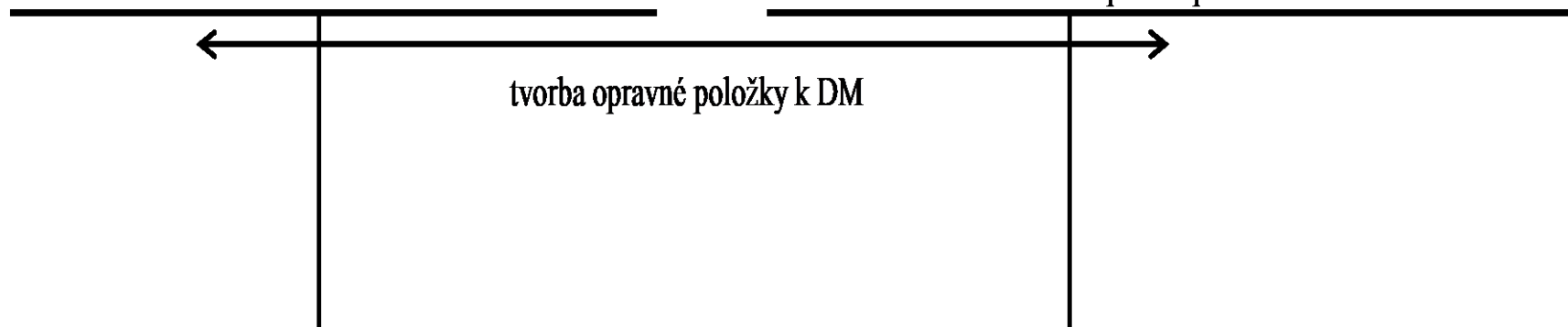
096 – Opravná položka k DFM

Dočasné snížení hodnoty DM

MD 559 - Tvorba a zúčtování ostatních
opravných položek v provozní činnosti D

MD 091 - Opravná položka k DNM D
MD 092 - Opravná položka k DHM D
MD 093 - Opravná položka k nedokončenému DNM D
MD 094 - Opravná položka k nedokončenému DHM D
MD 095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám na DM D
MD 096 - Opravná položka k DFM D

Zachycení opravných položek v rozvaze

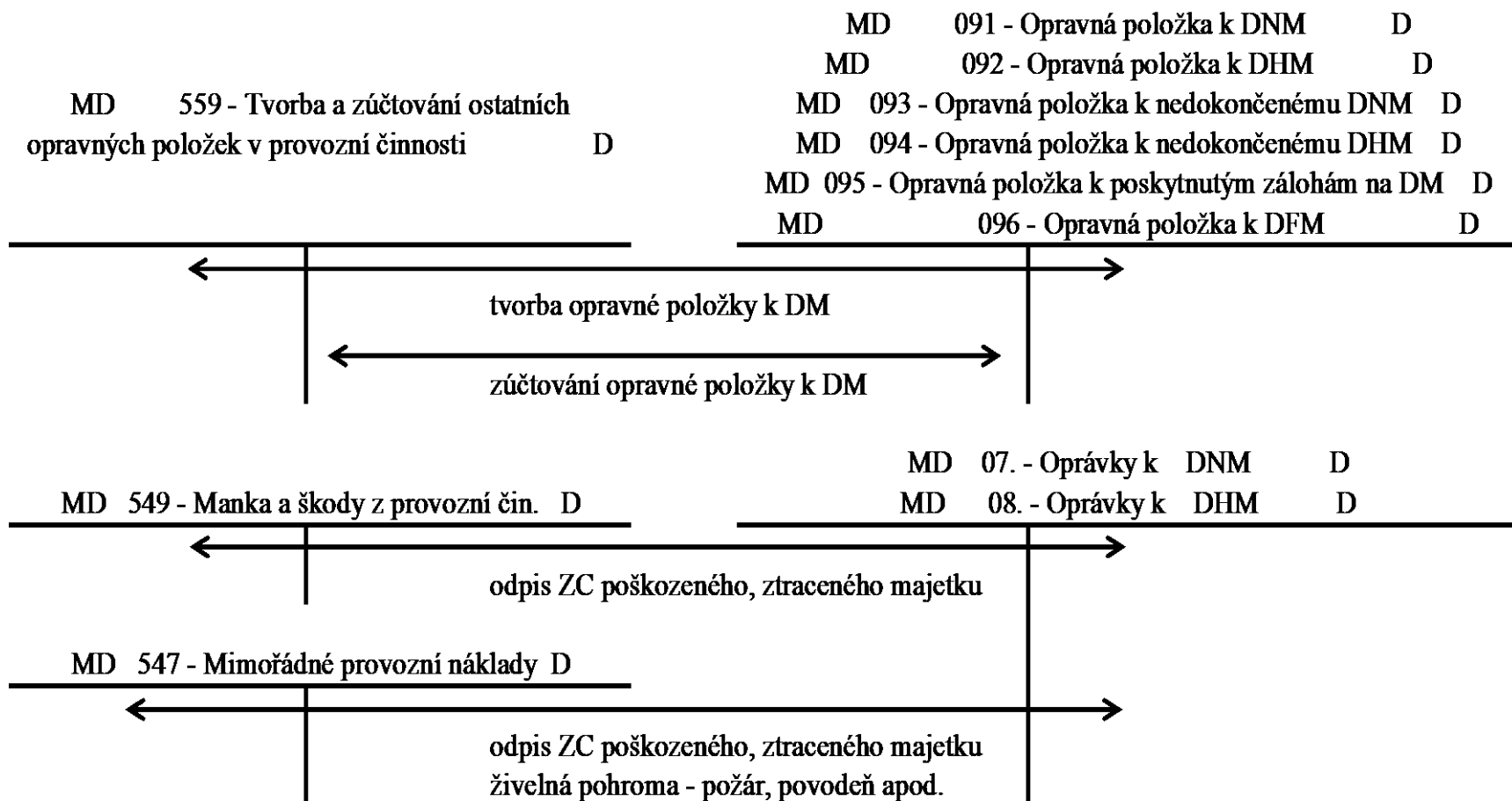
	AKTIVA	řádek	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	0	0	0	0
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)	004	0	0	0	0
B. I. 1	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3	Software	007	0	0	0	0
4	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
5	Goodwill	009	0	0	0	0
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)	013	0	0	0	0
B. II. 1	Pozemky	014	0	0	0	0
2	Stavby	015	0	0	0	0
3	Samostatné hmotné movité věci a soubory	016	0	0	0	0
4	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	0	0	0	0
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0	0
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	0	0	0	0
B. III. 1	Podíly - ovládaná osoba	024	0	0	0	0
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0	0
4	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající	027	0	0	0	0
5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

Trvalé snížení hodnoty DM

- o trvalém snížení ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtuje prostřednictvím oprávek
- přitom je nutné upravit odpisový plán
- při částečné likvidaci jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku trvalým vyřazením věci, aniž by se majetek znehodnotil nebo ztratil způsobilost užívání, a vyřazená věc byla součástí ocenění majetku a po vyřazení má povahu samostatné hmotné movité věci, se ocenění majetku sníží o ocenění vyřazené věci
- účtování – viz inventarizační rozdíly

Dočasné snížení hodnoty DM se změnilo na trvalé

Děkuji Vám za pozornost

